VN2026-008657
Ingenieursbureau

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Nieuw-West van 30 juni 2026

Portefeuille

Agendapunt B20

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de adviesnota over de dijkversterking Oeverlanden aan het waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Nieuw-West besluit

1. Kennis te nemen van de dijkversterkingsopgave van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht in de Oeverlanden en van de daarvoor opgestelde varianten.
2. Instemmen met de adviesnota, met als belangrijkste boodschap de gemeentelijke voorkeursvarianten: variant B1 (verleggen legger naar Jaagpad), G1 (ophogen bestaande dijk (rijloper) door broedplaats Nieuw en Meer) en I (ophogen weg).
3. Kennis te nemen van het vervolgproces na aflevering adviesnota aan waterschap.

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur heeft de gemeentelijke adviesnota over de dijkversterking in De Oeverlanden vastgesteld. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) is bevoegd tot vaststelling van de voorkeursvariant; de gemeente adviseert.
De gemeentelijke voorkeur betreft B1 (verleggen waterkering naar fiets- en voetpad Jaagpad), G1 (ophoging rijloper Oude Haagseweg tot dorpelhoogte, met behoud van karakteristieke bomen en hergebruik klinkers) en I (ophoging weg landtong, afgestemd met project Kop van de Landtong). Hiermee blijft de impact op groen, ecologie en cultuurhistorie beperkt.
Na vaststelling wordt de adviesnota aangeboden aan AGV, dat de voorkeursvariant vaststelt en in de ontwerpfase verder uitwerkt in afstemming met de gemeente.

Bestuurlijke achtergrond

In december 2021 is de Ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden bestuurlijk vastgesteld door de gemeenteraad, inclusief het actieplan korte termijn maatregelen. Deze ontwikkelstrategie geeft richting aan de ruimtelijke, recreatieve en ecologische ontwikkeling van het gebied tot 2040.

In september 2022 is de startnotitie door de portefeuillehouder Openbare Ruimte en Groen van stadsdeel Nieuw-West vastgesteld en is begonnen met de uitwerking en uitvoering van de korte termijn maatregelen.

Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft uit toetsing vastgesteld dat de regionale waterkering langs de noordzijde van de Nieuwe Meer op drie locaties (dijkvakken B, G en I) niet meer voldoet aan de geldende veiligheidsnormen. In het voortraject is afgesproken dat de gemeente Amsterdam als preferente stakeholder de gemeentelijke belangen, beleidsambities en beheervereisten inbrengt via een adviesnota.

Op 10 april 2026 heeft stadsdeelbestuurder Nazmi Türkkol samen met bestuurder Arjan van Rijn van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) een werkbezoek gebracht aan de betreffende locaties van de dijkversterking in de Oeverlanden. Tijdens dit werkbezoek is bestuurlijke overeenstemming bereikt over de gemeentelijke voorkeursvarianten, onder de in de adviesnota benoemde voorwaarden en toezeggingen van het waterschap.

Bestuurlijke prioriteit

niet van toepassing

Wettelijke grondslag

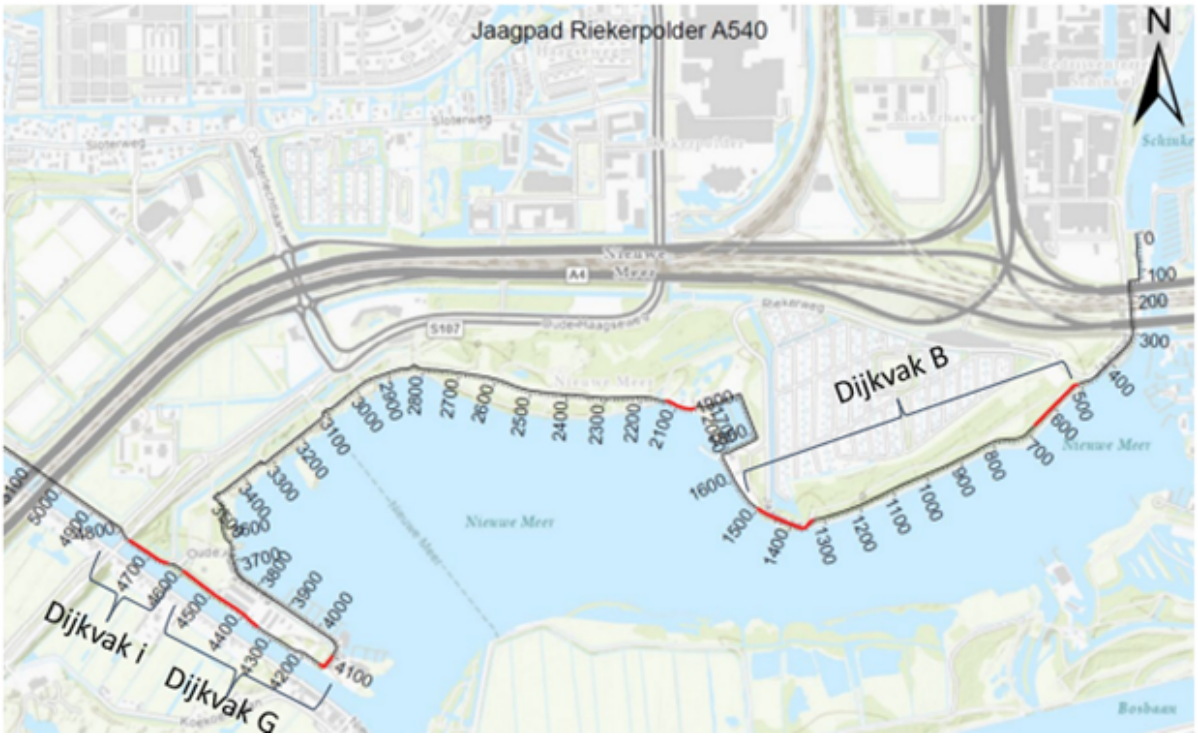
Onderdeel 11.5 takenlijst behorend bij de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied 2022: het DB heeft de taak (voor) mede adviseren bij projecten in en met betrekking tot water(beheer).

Onderbouwing besluit

Ad1. Kennis te nemen van de dijkversterkingsopgave van Waterschap AGV in de Oeverlanden en van de daarvoor opgestelde varianten.

Achtergrond

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) is wettelijk verantwoordelijk voor het op orde brengen van de regionale waterkering langs de noordzijde van de Nieuwe Meer. Uit toetsing blijkt dat dijkvak B (Jaagpadbos), dijkvak G (Broedplaats Nieuw en Meer) en I (gedeelte van Oude Haagseweg) niet meer volledig voldoen aan de provinciaal vastgestelde veiligheidsnormen. Er is echter geen sprake van een acuut veiligheidsrisico. AGV bereidt daarom een besluit voor om een voorkeursvariant vast te stellen voor de dijkversterking in Oeverlanden.

Afgekeurde dijkdelen zijn rood gekleurd

De uitvoering door het waterschap staat gepland vanaf het derde kwartaal van 2027, met oplevering in het eerste kwartaal van 2028 (zie figuur 2). De exacte planning kan nog wijzigen aangezien de besluitvorming door het dagelijks bestuur van het waterschap later plaatsvindt door de gemeentelijke overhandiging van de adviesnota.

Planning op hoofdlijnen

Q4 2025	Afronden en bestuurlijk wegen van de variantenstudie.
Q1 2026	Besluitvorming door het Dagelijks Bestuur van het waterschap over de Variantennota en het daarbij behorende voorkeursalternatief.
Q1 - Q3 2026	Uitwerken van het ontwerp naar een Definitief Ontwerp (DO) en opstellen van het Uitvoeringsplan, inclusief detailonderzoeken en afstemming met stakeholders.
Q3 2026	Indienen van het Uitvoeringsplan en de aanvraag voor de ontwerp-VED-vergunning (vergunning eigen dienst).
Q3 2026 - Q2 2027	Inspraakperiode: de ontwerpvergunning met bijbehorend Uitvoeringsplan ligt ter inzage; zienswijzen kunnen worden ingediend en worden verwerkt.
Q2 2027	Verwachting ontvangst definitieve VED-vergunning.
Q2 2027	Start van de aanbesteding van het werk onder het ROK-contract (Regionale Overeenkomst Kader voor aannemers).
Q3 2027	Naar verwachting start van de uitvoering van de dijkverbeteringswerkzaamheden.

Figuur 2. Planning werkzaamheden waterschap: uitvoering Q3 2027 Q1 2028.

De dijkvakken liggen in De Oeverlanden: een gebied met hoge natuur- en recreatiewaarde, onderdeel van de Hoofdgroenstructuur en de Amsterdamse Ecologische Structuur. Daarnaast is sprake van cultuurhistorische waarden. Het Jaagpad heeft historische betekenis als onderdeel van het trekvaartsysteem. De Broedplaats Nieuw en Meer bestaat uit voormalige defensiegebouwen met een monumentale status en heeft zich sinds de jaren 80 ontwikkeld tot een kunstenaarsbroedplaats met een bijzondere en unieke culturele en maatschappelijke waarde en functie. Tevens geldt voor het gebied de bestuurlijk vastgestelde Ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden (2021).

De voorgenomen dijkversterking heeft, afhankelijk van de variant, gevolgen voor gemeentelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden, waaronder:

- het beheer van de openbare ruimte,
- bescherming van de hoofdgroenstructuur,
- ecologische waarden (ecologische hoofdstructuur),
- bomenbestand,
- vergunningverlening en bestemmings-/omgevingsplan,
- verblijfs- en recreatiewaarde
- kwaliteit van de woon- en werkomgeving broedplaats Nieuw en Meer

De uiteindelijke besluitvorming over de voorkeursvariant ligt bij het Dagelijks Bestuur van Waterschap AGV.

Variantenstudie

Voor dijkvakken B, G en I heeft het waterschap meerdere varianten onderzocht, waaronder constructies met een damwand. Deze zijn niet opgenomen in de adviesnota, onder andere omdat AGV de voorkeur geeft aan ophoging met grond vanwege beheer, inspectie en toekomstige aanpasbaarheid.

Daarnaast is in een eerder stadium voor dijkvak B een variant onderzocht waarbij de legger dieper in het Jaagpadbos, langs het huidige struinpad, zou worden gelegd (zie B3 in Fig. 3). Deze variant is vanuit gemeentelijke zijde als minst wenselijk beoordeeld vanwege de grote negatieve ecologische impact en is gedurende het traject ook afgevallen bij het waterschap. Om deze redenen is ervoor gekozen de variant niet verder op te nemen in de adviesnota.

Hierdoor blijven voor dijkvak B en G twee varianten over en voor dijkvak I één variant. Die varianten zijn in de adviesnota behandeld en worden hieronder kort beschreven.

Dijkvak B - Jaagpad(bos)

Figuur 3.

Variant B1 Verleggen legger naar Jaagpad

De legger verschuift terug naar het huidige fiets- en voetpad op het Jaagpad, de oorspronkelijke locatie van de waterkering. Het fiets- en voetpad wordt onderdeel van het dijklichaam en over de volledige lengte verhoogd van circa 25 tot 50 cm. Groenstroken en beplanting tussen fiets- en wandelpad worden verwijderd en waar mogelijk vervangen. De verwijdering van bomen aan de kwelsloot-zijde biedt door meer zoninstraling een kans om de waterkwaliteit en ecologische waarde van de kwelsloot te verbeteren.

Variant B2 Niet verleggen legger

De huidige ligging van de legger blijft behouden; alleen de afgekeurde delen, de kop en staart, worden verhoogd. Het Jaagpad zelf blijft ongewijzigd. Voor B2 zijn drie subvarianten onderzocht die verschillen in de omgang met de begroeiing in de boomvrije zone aan de zijde van de kwelsloot.

De subvarianten zijn: B2a (behoud van bestaande begroeiing afgevallen omdat deze niet voldoet aan de waterveiligheidseisen), B2b (verwijdering van begroeiing in een strook van circa 15 meter breed) en B2c (uitsterfbeleid waarbij begroeiing geleidelijk verdwijnt). De boomvrije zone biedt kansen voor de aanleg van een natuurvriendelijke oever.

Dijkvak G (Broedplaats Nieuw en Meer aan de Oude Haagseweg)

Voor dijkvak G zijn er naast de damwandconstructie twee varianten uitgewerkt.

Variant G1 Ophogen bestaande dijk (rijloper) door broedplaats Nieuw en Meer

In deze variant wordt de huidige dijk en weg, zoals aangegeven met de groene arcering, opgehoogd. De benodigde ophoging varieert over het traject van circa 35 tot 75 cm. Ter hoogte van de bebouwing blijft de ophoging beperkt tot het niveau van de voordeuren, die momenteel hoger liggen dan de dijk als gevolg van bodemdaling.

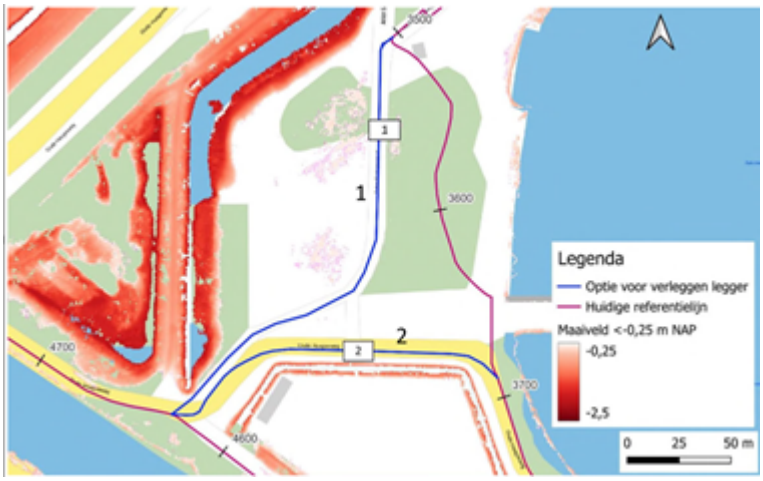
De werkzaamheden hebben gevolgen voor het aanwezige groen; naar verwachting zullen meerdere bomen moeten worden verwijderd tussen metrering 4800-4500 en 4100-4150.

	Figuur 4. De groene arcering aan de kop en staart laten zien waar de dijkverhoging zou plaatsvinden. Mogelijk wordt het doorgetrokken tot circa 4300 zodat de straat een uniforme uitstraling krijgt.

Variant G2 Verleggen dijk en nieuw boezemland

De dijk wordt in deze variant niet verhoogd; in plaats daarvan wordt het leggerprofiel verplaatst naar de bovenzijde van de landtong. Hierdoor komen delen van het gebied en de landtong, buitendijks te liggen (nieuw boezemland). Er zijn twee tracéalternatieven (zie de twee blauwe lijnen), die verschillen in hun effecten op bomen en vegetatie. Tracé 1 gaat gepaard met bomenkap, tracé 2 niet.

Uit onderzoek van het waterschap (SAOZ-rapport risicoanalyse nadeelcompensatie) blijkt dat deze variant een toenemend risico op wateroverlast met zich meebrengt, met name op langere termijn door bodemdaling. Het concrete nadeelcompensatierisico door waardevermindering van de percelen van het ateliercomplex Nieuw en Meer wordt indicatief geraamd op 220.000.

Figuur 5.

<u>*Dijkvak I* Oude Haagseweg richting de landtong en Nieuw en Meer</u>

Voor dijkvak I is door het waterschap één overgebleven variant aangewezen. In deze variant wordt de huidige dijk, die samenvalt met de bestaande tweebaansweg, opgehoogd (circa 30 tot 55 cm). De weg wordt daarbij opnieuw aangelegd. Naar verwachting zullen er enkele bomen aan de zijkanten van de weg worden gekapt.

Figuur 6. Het groene vlak betreft de dijk die opgehoogd moet worden.

Ad 2. Instemmen met de adviesnota, met als belangrijkste boodschap de gemeentelijke voorkeursvarianten: variant B1 (verleggen legger naar Jaagpad), G1 (ophogen bestaande dijk (rijloper) door broedplaats Nieuw en Meer) en I (ophogen weg).

Beoordelingscriteria

Voor het opstellen van de adviesnota zijn zeven beoordelingscriteria gehanteerd waarop alle varianten per dijkvak zijn getoetst:

Ecologie en Bomen

Waterveiligheid en Civiel

Cultuurhistorische waarde

Toegankelijkheid

Recreëren en belevingswaarde

Ontwikkelstrategie Oeverlanden

Raakvlakken (overige relevante zaken zoals aanwezigheid van kabels en leidingen)

Algemeen beleid voorgedragen aan waterschap

Om het waterschap te wijzen op de belangrijkste gemeentelijke beleids- en beheerregels, zijn deze vertaald naar een wensen- en eisenlijst voor de keuze en uitwerking van varianten (zie bijlage 1 in adviesnota). Hierbij gaat het onder meer om beleid op het gebied van duurzaamheid, ecologie, groenbeheer, participatie, openbare ruimte en de Ontwikkelstrategie Oeverlanden.

De belangrijkste eisen zijn dat de dijkversterking geen belemmering vormt voor de Ontwikkelstrategie Oeverlanden, dat de ecologische structuur en de hoofdgroenstructuur niet, of indien noodzakelijk zo min mogelijk, worden aangetast, dat bomenkap zoveel mogelijk wordt beperkt en dat rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van de Japanse duizendknoop. Daarnaast is meegegeven om in de ontwerpfase nauw samen te werken met de gemeente en het participatietraject voor dijkvakken G en I waar mogelijk te combineren met dat van project Kop van de Landtong. Tot slot dient de uitvoering te voldoen aan het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB).

Voorkeursvarianten van de gemeente

De gemeente heeft een voorkeur voor variant B1, variant G1 en de voorgestelde variant voor dijkvak I.

Variant B1 voor het Jaagpad(bos) wordt als meest toekomstbestendig beoordeeld: het leggerprofiel verschuift naar de waterzijde waardoor de structurele spanning tussen dijkveiligheid en bosgebied wordt verminderd. B1 heeft de laagste impact op Ecologie en Bomen (minste bomenkap, grootste draagvlak gemeentelijke beheerders) en biedt een kans op zichtbaarmaking van de Cultuurhistorische waarde van het Jaagpad als historisch trekvaartpad.

Variant G1 heeft in vergelijking met G2 meer impact op Ecologie en Bomen en op Cultuurhistorische waarde van broedplaats Nieuw en Meer, maar wordt op Waterveiligheid en Civiel en op Raakvlakken (aanwezige infrastructuur en beheer) als minst risicovol beoordeeld. De gemeente spreekt een voorkeur uit voor G1 mede op basis van concrete toezeggingen van AGV. De ophoging gaat niet

hoger dan dorpelhoogte en de daglicht- en luchttoetreding tot kelders en souterrains wordt gewaarborgd door kelderkoekoeken. De cultuurhistorische uitstraling van de broedplaats wordt ontzien en de staat van de monumentale gebouwen wordt gewaarborgd. De huidige klinkers worden hergebruikt en er vindt geen bomenkap plaats direct aan de kade tegenover de gebouwen, waardoor de grote karakteristieke bomen behouden blijven.

Voor dijkvak I ziet de gemeente geen principiële bezwaren. Als eis geldt wel dat de werkzaamheden, net als bij dijkvak G, worden afgestemd met project Kop van de Landtong (Raakvlakken en Ontwikkelstrategie Oeverlanden) en dat de hinder tijdens de uitvoering zoveel mogelijk wordt beperkt (Toegankelijkheid).

Varianten beoordeeld per criteria, tezamen met wensen en eisen:

Onderstaand wordt slechts een selectie van de meegegeven wensen en eisen benoemd. Het volledige overzicht is opgenomen in de adviesnota (bijlage 2 & 3 in de adviesnota).

Jaagpad(bos) Dijkvak B

Voor dijkvak B zijn aan het waterschap onder andere de volgende eisen en wensen meegegeven: de bestaande kwelsloot blijft behouden en er wordt geen uitsterfbeleid van begroeiing toegepast (Ecologie en Bomen); bij variant B1 blijven bestaande civiele objecten zoals steigers en een kleine loopbrug bestaan (Waterveiligheid en Civiel); bestaande inrichtingselementen, waaronder bankjes met naamplaatjes, worden behouden of teruggeplaatst, de dijk wordt niet hoger opgehoogd dan noodzakelijk en schaduwplekken worden waar mogelijk behouden (Recreëren en belevingswaarde); bij de uitwerking wordt rekening gehouden met de cultuurhistorische waarde van het Jaagpad als trekvaartpad en met het bestemmingsvlak Waarde Archeologie-4 (Cultuurhistorische waarde); de aanleg van een natuurspeeltuin in het Jaagpadbos moet mogelijk blijven en de kwaliteit van het fiets- en voetpad wordt behouden (Ontwikkelstrategie Oeverlanden); en er wordt rekening gehouden met de pilot drijvende oeverelementen van Zuidasdok, een lopend boomcompensatieproject en de aanwezigheid van een hogedrukgasleiding (Raakvlakken).

Broedplaats Nieuw en Meer aan de Oude Haagseweg Dijkvak G

Voor dijkvak G zijn aan het waterschap onder andere de volgende eisen en wensen meegegeven: bij variant G1 dienen panden, steigers en woonboten tijdens de werkzaamheden en na de dijkverhoging bereikbaar te blijven (Toegankelijkheid); de werkzaamheden mogen geen schade veroorzaken aan de monumentale gebouwen, en er wordt rekening gehouden met de bestemmingsvlakken 'Waarde Archeologie' en 'Waarde Cultuurhistorie' (Cultuurhistorische waarde); de werkzaamheden worden afgestemd met het project Kop van de Landtong (Ontwikkelstrategie Oeverlanden); er wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van een hogedrukgasleiding en met lopende waterplantenproeven van de kunstenaarsgemeenschap (Raakvlakken); en bij variant G2 dient rekening te worden gehouden met de aanwezige infrastructuur, waaronder MS-station, riolering, persleidingen en watergangen, en is onderzoek nodig naar het tracé met de minste impact op de aanwezige natuurwaarden (Waterveiligheid en Civiel, Ecologie en Bomen).

Oude Haagseweg Dijkvak I

Voor dijkvak I zijn aan het waterschap de volgende eisen en wensen meegegeven: de bomenkap langs de zijkanten van de weg wordt zoveel mogelijk beperkt (Ecologie en Bomen). De overlast voor kunstenaars, bewoners en recreanten op de enige toegangsweg naar de landtong wordt tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk beperkt (Toegankelijkheid). De ontwerpafstemming met het project Kop van de Landtong is essentieel; dijkvakken G, H en I worden waar mogelijk integraal meegenomen in de ontwerpfase om de samenhang in het gebied te waarborgen (Ontwikkelstrategie

Oeverlanden, Recreëren en belevingswaarde). Er wordt rekening gehouden met het bestemmingsvlak Waarde Archeologie 2 en met de mogelijke aanwezigheid van een hogedrukgasleiding (Cultuurhistorische waarde, Raakvlakken).

Ad3. Kennis te nemen van het vervolgproces na aflevering adviesnota aan waterschap.

Na vaststelling door het DB Nieuw-West wordt de adviesnota overhandigd aan waterschap AGV. AGV neemt vervolgens een besluit over de voorkeursvariant; de planning hiervan is nader te bepalen door AGV. In de vervolgfase (ontwerpfase) werkt AGV de voorkeursvariant verder uit in nauwe afstemming met de gemeente. Voor dijkvakken G en I wordt de participatie waar mogelijk gecombineerd met project Kop van de Landtong. De uitvoering door AGV staat gepland vanaf het derde kwartaal van 2027, met oplevering in het eerste kwartaal van 2028.

Mochten zich in de vervolgfase situaties voordoen waarbij gemeentelijke investeringen aan de orde zijn, bijvoorbeeld door inpassingseisen, wensen of meekoppelkansen, dan vereist dit een apart besluit van het DB.

Advies en afstemming

Deze adviesnota is opgesteld op basis van consultatie van alle van toepassing zijnde vakafdelingen, beheerders en assetmanagers binnen de gemeente Amsterdam en heeft het BAP-proces doorlopen. Daarnaast is met de beheerders afgestemd via het beheertoetsoverleg Nieuw-West. Tevens is er overleg geweest met het Integraal Overleg Oeverlanden, waar de organisaties Oeverlanden moet Blijven! en Tuinpark Ons Buiten aanwezig waren.

Een belangrijk onderdeel van deze beoordeling vormt de ecologische en bomennotitie van de ecologen en boomspecialisten binnen de afdeling Ingenieursdienst en Ruimte en Duurzaamheid. Tezamen met de memo Water en klimaatadaptatie van het Ingenieursbureau en de memo overstromingsrisico landtong van TAUW. Deze zijn beide toegevoegd als bijlagen. Zie ook hoofdstuk 8. Verantwoording en disclaimer binnen de adviesnota.

De conceptadviesnota is gedeeld met de betrokken interne stakeholders en AGV, waarna ontvangen reacties zijn beoordeeld en, waar passend, verwerkt in de definitieve versie.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is in de adviesnota als integraal beoordelingscriterium meegenomen en als eis aan het waterschap meegegeven. De gemeentelijke kaders waarop is getoetst zijn onder meer het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) met eisen voor emissieloos materieel, beperking van transportbewegingen, duurzame bouwlogistiek en transparante monitoring van emissiereductie en de uitgangspunten van Het Nieuwe Normaal voor circulaire ontwikkeling. Het hergebruik van bestaande klinkers bij dijkvak G is daarvan een concreet voorbeeld. Aangezien AGV opdrachtgever en uitvoerder is van de dijkversterking, ligt de borging van duurzaamheid in de ontwerp- en uitvoeringsfase bij het waterschap. De gemeente toetst hier in de gezamenlijke ontwerpafstemming op.

Participatie

De participatieplicht ligt bij het waterschap. Adviezen vanuit de participatietafel Nieuw-West zijn opgenomen in de adviesnota, tezamen met contactgegevens. Daarnaast is afgesproken om de participatie voor dijkvakken G en I waar mogelijk te combineren met project *Kop van de Landtong.*

Financiële onderbouwing

De kosten voor de dijkversterking liggen momenteel geheel bij het waterschap. Indien zich in het proces belangrijke meekoppelkansen voordoen, zoals het versterken van de cultuurhistorische waarde van het Jaagpad of het herontwerp van dijkvak I, kan dit wijzigen. Eventuele aanvullende investeringen vanuit de gemeente, volgens het *Handboek samenwerken op dijken* vinden alleen plaats na goedkeuring van het Dagelijks Bestuur.

Communicatie

Binnen de gemeente

Binnen de gemeente: na het DB-besluit worden de geconsulteerde vakafdelingen, beheerders en assetmanagers geïnformeerd over het besluit.

Buiten de gemeente

Buiten de gemeente: de communicatieplicht ligt bij het waterschap; het waterschap informeert de stakeholders in het gebied over de voorkeursvariant en de werkzaamheden.
Na het DB-besluit worden de betrokken externe stakeholders, waaronder Oeverlanden moet Blijven! en Tuinpark Ons Buiten, door de gemeente geïnformeerd over het besluit.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
AD2026-038342	Stadsdeel Nieuw-West Voordracht (pdf)
AD2026-038343	20260116_RAP_CN_Variantennota Jaagpad Riekerpolder A540.pdf (pdf)
AD2026-038344	260615 DB - Adviesnota AGV Dijkversterking Oeverlanden DEF (1).pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord